

JUBILANTI V ROKU 2024

Súpis jubilujúcich osobností okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Nitra 2023

ÚVOD

Vážení čitatelia,

kalendárium Jubilanti v roku 2024 : súpis jubilujúcich osobností okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce, ktorý Vám predkladáme, je výberovým súpisom žijúcich osobností životom a dielom spätých s týmito okresmi. Do súpisu sme zaradili osobnosti, ktorí v roku 2024 sa dožívajú okrúhleho životného jubilea.

Heslá osobností obsahujú priezvisko a meno, dátum a miesto narodenia, stručnú charakteristiku osobnosti a základné životopisné údaje vo vzťahu k regiónu. Výber je doplnený o odkazy na literatúru, kde o osobnosti získate viac informácií.

Záznamy o regionálnych osobnostiach sú uvádzané chronologicky podľa mesiacov a dní.

Pri spracovaní tohto súpisu bola použitá elektronická databáza regionálnych osobností Oddelenia metodiky, bibliografie a koordinácie Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre, fond regionálnej literatúry a všeobecné i špecializované encyklopedické diela.

Kalendárium je doplnený menným a miestnym registrom.

Zostavovateľka

MENNÝ REGISTER

(Číslo uvedené pri mene znamená číslo strany)

BRESTIČ Marián	13
BULLA Jozef	16
ČUKAN Jaroslav	15
DVONČ Jozef	10-11
GABČÍKOVÁ Veronika	12
GÁLOVÁ Zdenka	11-12
GROMOVÁ Edita	9
HAJKO Dalimír	9-10
HLŔŠKA Milan	15-16
HORSKÁ Elena	7
KAPSOVÁ Eva	17
KLEIN Štefan	14
KOLLÁR Jozef	4
KOŠOVAN Štefan	13
MARTIŠOVÁ Žofia	15
MIKULÁŠ Peter	5-6
POLÁK Miroslav	8
RÁBEK František	6-7
SLÁDEKOVÁ-ŽILÍKOVÁ Terézia	11
SLOVÁK Marián	4
SOKOLOVÁ Jana	12
SPIŠÁK Ondrej	14
ŠRANKOVÁ Eva Ava	16-17
UHRÍK Marián	7
VITÉZOVÁ Eva	10
VLADÁR Jozef	5
ŽILÍK Róbert	8-9
ŽILKA Tibor	6
ŽIVČIC Anton	8

MIESTNY REGISTER
(Číslo uvedené pri mene znamená číslo strany)

Amsterdam (Holandsko)	5
Banská Bystrica	17
Bardejov	17
Beladice	11
Berlín (Nemecko)	5
Bobrovec	16
Bošáca	4
Bošany	6
Bratislava	4,5,6,8,9,10,11,12,14,15,17
Brodzany	5
Handlová	15
Helsinky (Fínsko)	5
Hruboňovo	15
Karlove Vary (Česká republika)	5
Lehota	10
Levice	15
Liptovský Hrádok	15
Madrid (Španielsko)	5
Maria Bistrica (Chorvátsko)	8
Malinovo	4
Martin	15
Močenok	6
Mojmírovce	9
Moskva (Rusko)	5
Mýtňa	9
Nitra	4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17
Nitra-Dolné Krškany	8
Nitra-Drážovce	6
Nové Zámky	8
Plášťovce	6
Podhájska	8
Praha (Česká republika)	5,14
Radava	8
Rím (Taliansko)	5
Rišňovce	8
Saint-Étienne (Francúzsko)	14
Salzburg (Rakúsko)	5
Starý Tekov	15
Šahy	6
Šaľa	4,13
Šaľa-Veča	4
Tokio (Japonsko)	5
Topoľčany	5,9,17
Trenčianske Teplice	8
Trnava	15
Veľká Maňa	8
Viedeň (Rakúsko)	5
Vikas	8
Vráble	10
Zlaté Moravce	10
Žilina	10,12,14

Mgr. art. Marián SLOVÁK

Dátum narodenia: 8. január 1949 Bratislava

Divadelný a filmový herec. Študoval na Strednej poľnohospodárskej technickej škole v Malinove. Po jej absolvovaní vyštudoval v roku 1972 herectvo na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Do nitrianskeho divadla nastúpil hneď po ukončení spolu s manželkou, herečkou Evou Matejkovou. Členom Divadla Andreja Bagara v Nitre bol v rokoch 1972 – 1991. V nitrianskom divadle patrila medzi najvýraznejšie osobnosti divadelného súboru a stvárnil tu množstvo nezabudnuteľných postáv. V rokoch 1991 – 1995 bol členom činohry Novej scény v Bratislave. Od roku 1996 pôsobí ako herec v slobodnom povolaní. Účinkoval aj vo viacerých úspešných muzikáloch ako Fidlík na streche, Pokrvní bratia, Evanjelium o Márii, Grék Zorba, Producenti, Tisícročná včela a i. Účinkuje tiež vo filmoch a v televíznych seriáloch. Žije v Bratislave.

Literatúra:

Divadlo Andreja Bagara v Nitre 70 : 1949 - 2019 / [Miroslav Ballay...[et.al.] ; zostavila Slavka Cíváňová]. - 1. vyd. - Nitra ; Bratislava : Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Divadelný ústav v Bratislave, 2019. - S. 242-243.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. - Zv. 2 : M - Ž. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 332.

Manželský duel : manželom Slovákovcom sa vraj najlepšie bývalo v Nitre / Kata Račková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny : krajské. - Roč. XI, č. 7 (2002), s. 7.

Marián Slovák a Eva Matejková nedajú na Nitru dopustiť / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 33 (2003), s. 4.

Marián Slovák spomína na Nitru rád / E. Synaková. - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXXIV, č. 2 (2009), s. 11.

RNDr. Jozef KOLLÁR, Dr.h.c.

Dátum narodenia: 18. január 1934 Bošáca

Manažér, prírodovedec a verejný činiteľ. Študoval organickú chémiu na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Od roku 1958 pôsobil v Dusle Šaľa. Začínal ako výskumný pracovník, neskôr pracoval v rôznych funkciách, v rokoch 1994 – 2004 bol generálnym riaditeľom Dusla, a.s. Bol prezidentom Zväzu chemického a farmaceutického priemyslu Slovenskej republiky, predsedom DR Agrofert, a.s. a predsedom DR Zentiva, a.s. Spolupracoval s chemickými a farmaceutickými spoločnosťami a mnohými vedeckovýskumnými pracoviskami. Je autorom a spoluautorom vyše 20 vynálezov. Počas pôsobenia v Dusle podporoval kultúrny a športový život v Šali. Má veľkú zásluhu na výstavbe nového Božieho chrámu v mestskej časti Šaľa-Veča. V roku 1998 mu prezident SR udelil vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy. V roku 2016 mu Mesto Šaľa udelilo Čestné občianstvo.

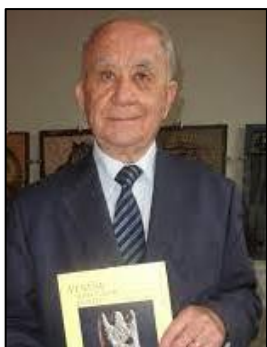
Literatúra:

Slovenská vlastiveda : Nitrianska župa. 4 / Drahoslav Machala. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2012. - S. 15.

Návrhy na udelenie ocenení mesta Šaľa. In: Slovo Šaľanov. - Roč. XXI, č. 11 (2016), s. 6.

Odovzdali Ceny mesta 2016 / (Miloslava Bartíková, alx). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. XXII, č. 1 (2017), s. 11.

V Dusle dominuje odbornosť : štyridsaťštyri rokov chemického kombinátu. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. VII, č. 9 (2002), s. 6-7.

Prof. PhDr. Jozef VLADÁR, DrSc.

Dátum narodenia: 20. január 1934 Brodzany

Archeológ, historik a vysokoškolský pedagóg. Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Topoľčanoch, archeológiu a históriu študoval na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1958 – 1979 a od roku 1990 pôsobil ako vedecký pracovník, v rokoch 1969 – 1976 ako zástupca riaditeľa Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre. Od roku 1996 pôsobil ako profesor na Katedre archeológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Pôsobil aj vo funkcii predsedu Slovenskej archeologickej spoločnosti. Bol dekanom Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a riaditeľom Encyklopedického ústavu SAV. Zaslúžil sa o polozenie základov modernej slovenskej archeológie. Jeho dominantným vedeckým smerom bol praveký a včasnodedajný vývoj na Slovensku a dávnoveké umenie. Počas pôsobenia v Archeologickom ústave SAV uskutočnil viacero systematických terénnych výskumov s mimoriadnym významom pre poznanie našich najstarších dejín. Podieľal sa na tvorbe zborníkov, encyklopédií a je autorom stoviek článkov a štúdií v domácej a zahraničnej odbornej tlači. Je členom mnohých komisií, spoločností a medzinárodných organizácií. Za svoju činnosť získal množstvo ocenení napr. Zlatá čestná plaketa SAV Ľudovíta Štúra za zásluhy v spoločenských vedách, Zlatá plaketa Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Cena mesta Nitry, Pamätný list pri príležitosti 770. výročia udelenia kráľovských výsad mestu Nitra a i.

Literatúra:

Encyklopédia Slovenska. - Zv. 6.: T-Ž. - Bratislava : Veda, 1982. - S. 328.

Historické a literárne reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 109-110.

Pozitívne mysliaci vedec : okružle životné jubileum prof. PhDr. Jozefa Vladára, DrSc. / Alexander Ruttkay. - Fotogr. In: Literárny týždenník. - Roč. XXVII, č. 1-2 (2014), s. 16.

Svoj život upísal archeológii / (S). - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXXIX, č. 2 (2014), s. 6.

Získal cenu mesta / -mh-. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 27 (2004), s. 5.

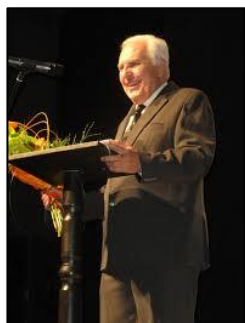
Peter MIKULÁŠ

Dátum narodenia: 23. január 1954 Nitra

Operný spevák a zaslúžilý umelec. Študoval na gymnáziu v Nitre. V roku 1978 absolvoval štúdium operného a koncertného spevu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a v roku 1977 spevácky kurz v Siene. Od roku 1978 pôsobí ako sólista Opery Slovenského národného divadla v Bratislave, kde stvárnil množstvo operných postáv. Patrí k najobsadzovanejším slovenským sólistom v oratóriách, kantátach a omšiach na pódiu Slovenskej filharmónie. Roku 1977 zvíťazil na prestížnej Medzinárodnej speváckej súťaži Antonína Dvořáka v Karlových Varoch. Množstvo cien získal aj na medzinárodných súťažiach v Moskve (1982) a v Helsinkách (1984). V sezóne 2006 – 2007 bol riaditeľom Opery Slovenského národného divadla. Popri pôsobení v SND pravidelne účinkuje na významných operných scénach a koncertných pódiiach v zahraničí (napr. v Amsterdame, Berlíne, Madride, Prahe, Ríme, Viedni, Salzburgu, Tokiu a i.). Jeho široký koncertný repertoár zahŕňa diela klasikov, ale i hudbu 20. a 21. storočia, vrátane diel slovenských skladateľov. Venuje sa tiež pedagogickej činnosti. V roku 2014 bol vyznamenaný Cenou ministra kultúry Slovenskej republiky.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. - Zv. 2.: M-Ž. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 63.
Náš hosť : Peter Mikuláš / Alžbeta Rajterová. In: Hudobný život. - Roč. 31, č. 3 (1999), s. 7-8.
Platňa P. Mikuláša / (rč). In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. XII, č. 9 (1988), s. 42.
Pripomíname si / ŠAH. - Fotogr. In: Slovenské pohľady. - Roč. IV.+135, č. 1 (2019), s. 148-159.

Prof. PhDr. Tibor ŽILKA, DrSc.

Dátum narodenia: 29. január 1939 Plášťovce

Jazykovedec, literárny vedec, teoretik a vysokoškolský pedagóg. Študoval na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole v Šahách, neskôr na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave – odbor slovenský jazyk - maďarský jazyk. Od roku 1961 pôsobil ako asistent na Pedagogickej fakulte v Nitre (dnes Univerzita Konštantína Filozofa) Od roku 1994 bol profesorom v Ústave literárnej a umeleckej komunikácie na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Od roku 1993 pôsobil aj ako hosťujúci profesor, neskôr vedúci Ústavu slavistiky a Katedry slovakistiky Katolíckej univerzity Petra Pázmánya v Maďarsku. Vo svojej odbornej a vedeckej činnosti sa orientuje na problematiku semiotiky, štylistiky, poetiky, naratológie a intertextuality. Je autorom a spoluautorom viacerých odborných článkov a teoretických prác. Svoje prvé publikácie vydal v maďarskom jazyku. Napísal aj viacero skrípt a učebných textov. Je editorom a spoluautorom niekoľkých zborníkov. Za svoju tvorbu a činnosti bol v roku 2016 ocenený Cenou rektora UKF a Cenou Pavla Straussa. V roku 2018 získal Cenu mesta Nitra za mimoriadne zásluhy vo vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti a šírenie dobrého mena mesta Nitra v oblasti kultúry a umenia.

Literatúra:

Historické a literárne reálie a personálie Nitra / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 113-114.
Slovník slovenských spisovateľov. - Praha : Nakladateľstvo Libri, 2000. - S. 516.
Kultúrne osobnosti prevzali Cenu Pavla Straussa / (SY). - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXXXI, č. 1 (2017), s. 5.
Mesto ocení osem osobností / (SITA). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 27, č. 28 (2018), s. 4.
Tibor Žilka hosťom literárneho klubu / (sy). - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXXIV, č. 4 (2009), s. 29.

Mons. František RÁBEK

Dátum narodenia: 17. február 1949 Močenok

Rímskokatolícky biskup. Základnú školu vychodil vo svojom rodisku v Močenku. Stredoškolské vzdelanie nadobudol v Nitre. Absolvoval štúdium teológie na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave. Pôsobil ako kaplán vo farnosti Bošany (v r. 1972 – 1973), v Nitre-Hornom meste (v r. 1973 – 1979), ako duchovný správca v Nitre na Kalvárii (v r. 1979 – 1989) a zároveň ako správca farnosti Nitra-Dražovce (v r. 1982 – 1989). Od roku 1990 bol ustanovený za generálneho vikára Nitrianskej diecézy. Dňa 13. júla 1991 bol menovaný za pomocného nitrianskeho biskupa a titulárneho biskupa Catrenského. Dňa 20. januára 2003 bol vymenovaný pápežom Jánom Pavlom II. za prvého vojenského biskupa, ordinára Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky. V roku 2016 mu bola udelená Cena primátora mesta Nitra za osobný prínos pri budovaní cirkevného školstva, rozvoji duchovnej kultúry a prehlbovaní vzájomných vzťahov medzi predstaviteľmi rímskokatolíckej cirkvi a mesta Nitra. Je veľkým ctiteľom sv. Gorazda a šíriteľom jeho úcty.

Literatúra:

Encyklopédia osobností Českej a Slovenskej republiky = Encyklopedie osobností České a Slovenské republiky. 4. - 1. vyd. - [S.l.] : British Publishing House, 2018. - S. 1011-1012.

História a súčasnosť obce Močenok / [Igor Hochel (konceptcia, štylistika textu, editorstvo)]. - Močenok : Obecný úrad Močenok, 2003. - S. 62.

Ordinár Rábek sa bude do Nitry rád vracat' / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny : krajské. - Roč. XII, č. 5 (2003), s. 4.

Rábek prvým vojenským ordinárom / SITA. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 4 (2003), s. 4.

Dr.h.c. prof. Dr. Ing. Elena HORSKÁ

Dátum narodenia: 28. február 1969 Nitra

Vysokoškolská pedagogička. Absolvovala Prevádzkovo-ekonomickú fakultu na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. Po ukončení internej aspirantúry nastúpila v roku 1994 ako odborná asistentka na Katedru manažmentu a marketingu. Od roku 2015 je dekanou FEM (Fakulty ekonomiky a manažmentu) Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Pôsobí aj ako gestorka predmetov marketing, medzinárodný marketing, európsky spotrebiteľ a spotrebiteľské správanie, obchodná prevádzka a merchandising. Je autorkou vysokoškolských učebníc, učebných textov, monografií, vedeckých a odborných príspevkov. Bola riešiteľkou a spoluriešiteľkou viacerých domácich a zahraničných výskumných projektov.

Literatúra:

Hovoríme s dekanmi: S dekanou Fakulty ekonomiky a manažmentu prof. Elenou Horskou: Našou hlavnou prioritou je študent, kvalita vo vzdelávaní a výskume / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - Roč. 63, č. 7 (2019), s. 3.

Na čele FEM bude dekanka Elena Horská, FAPZ povedie dekan Peter Ondrišík / reh. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - Roč. 63, č. 4 (2018), s. 1-2.

Z volieb dekanov: FEM povedie prof. Elena Horská, FAPZ doc. Peter Ondrišík. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - Roč. 59, č. 7-8 (2014), s. 1.

Marián UHRÍK

Dátum narodenia: 24. marec 1949 Nitra

Tenisový rozhodca. V štruktúrach Tenisového klubu Nitra pôsobí od roku 1985. Je aktívny najmä v oblasti organizovania tenisových turnajov mládeže a dospelých. Je držiteľom najvyššej tuzemskej rozhodcovskej kvalifikácie. Ako vrchný rozhodca pôsobil a pôsobí na Slovensku v extralige, v prvej lige a v individuálnych turnajoch. Ako čiarový rozhodca sa zúčastňuje najvýznamnejších medzinárodných podujatí na Slovensku i v zahraničí. Pôsobí ako predseda rozhodcovskej komisie Západoslovenského tenisového zväzu. Významným spôsobom sa podieľa na výchove tenisových rozhodcov v regióne. Pôsobí aj v Rade slovenského tenisového zväzu ako jeho člen.

Literatúra:

Blahoželanie k jubileu tenisového rozhodcu Mariána Uhríka. - Fotogr. In: Nitra. - Roč. 23, č. 5 (1999), s. 32.

Kraj ocenil najlepších športovcov za dva roky / (KI). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 30, č. 33 (2021), s. 34.

Marián Uhrík držiteľom Ceny za rozvoj tenisu / (PM). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 19, č. 48 (2010), s. 38.

Oceňovanie našich najúspešnejších športovcov / Mária Snopová. - Fotogr. In: Radničné noviny. - Roč. 4, č. 7-8 (2022), s. 19.

Mgr. art. Anton ŽIVČIC

Dátum narodenia: 23. apríl 1954 Trenčianske Teplice

Herec, verejný činiteľ. Študoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V rokoch 1977 – 2007 bol členom hereckého súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre. Od roku 2003 bol poslancom a predsedom Komisie pre kultúrnu činnosť Mestského zastupiteľstva v Nitre a sobášiaci poslanec. V rokoch 2007 – 2017 pôsobil ako vedúci Oddelenia kultúrnych aktivít Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja. Účinkoval tiež vo filme a v televízii. V divadelnej sezóne 2015/2016 bol ocenený Cenou za celoživotné dielo.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. - Zv. 2.: M-Ž. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 592.

Meno z kalendára / (ČE). Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 20, č. 23 (2011), s. 11.

Na nitrianskom javisku nechýbali spomienky, smiech aj slzy dojatia / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 19, č. 1 (2010), s. 9.

Poslanec Živčic je ochotný sobášiť aj v balóne / Miriam Hojčušová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 32 (2003), s. 3.

PaedDr. Miroslav POLÁK

Dátum narodenia: 8. jún 1954 Nové Zámky

Výtvarník a pedagóg. Študoval na Pedagogickej fakulte v Nitre, kombináciu matematika - výtvarná výchova. Pôsobil ako výtvarný pedagóg v Nitre a v Rišňovciach. Bol učiteľom matematiky a výtvarnej výchovy na Základnej škole v Dolných Krškanoch. Rezbárstvu a maľbe sa venuje takmer štyridsať rokov. Tvorí v ateliéri na Klokočine v Nitre, ale aj na chalupe v dedinke Vlkas. V posledných rokoch umelecky dotvára snímky z vesmíru z Hubblovho teleskopu. Verejnosti sa predstavil na viacerých samostatných a kolektívnych výstavách na Slovensku aj v zahraničí. Je organizátorom aj účastníkom sympózií v Podhájskej, Radave, Veľkej Mani, ale aj na iných miestach Slovenska. So sochármi z Európy sa stretáva v meste Maria Bistrica (Chorvátsko), kde tvoria diela s náboženskou tematikou. Slovenskú republiku zastupoval aj na celosvetovom sochárskom sympóziu. Ilustroval knihy spisovateľa Ladislava Spišiaka. Vydal aj dve knihy. Jednu venoval Žitave a druhú rodnej obci Vlkas.

Literatúra:

Kalendár výročí osobností okresu Nové Zámky : (Malý biografický slovník jubilujúcich osobností v r. 2004) / Zost. Agnesa Fitušová. - Nové Zámky : Knížnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch, 2004. - S. 24.

Nitran vystavuje v Bratislave / (CUN). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 27, č. 42 (2018), s. 10.

Nitriansky umelec Miroslav Polák vystavuje výtvarné diela / Mária Boďová. - Fotogr. In: My [Nitrianske noviny]. - Roč. 2, č. 185 (2022), s. 9.

PaedDr. Róbert ŽILÍK

Dátum narodenia: 10. jún 1959 Nitra

Výtvarník, výtvarný pedagóg, sochár, hudobník. Študoval kameňo-sochárstvo na Strednej umelecko-priemyselnej škole v Bratislave, v rokoch 1979 – 1984 na Pedagogickej fakulte v Nitre odbor ruský jazyk-výtvarná výchova. Po absolvovaní štúdia vyučoval na základných školách

v Bratislave. Od roku 1988 pôsobil ako odborný asistent na Katedre výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre. Pôsobil aj ako riaditeľ Základnej školy v Mojmirovciach a na Škole úžitkového výtvarníctva svätého Lukáša v Topoľčanoch, kde vyučoval kresbu, modelovanie a grafiku. Zaoberá sa vytváraním drevených hračiek, predmetov pre domácnosť, nábytku a detských ihrísk, historických replík strunových a rytmických hudobných nástrojov. V oblasti voľného výtvarného prejavu sa venuje kresbe, komornej a monumentálnej plastike. Medzi jeho záujmy patrí tiež národopis, ilustrovanie a literárne aktivity. Je autorom viacerých publikácií. Je zakladateľom a členom súboru Musicantica Slovaca (2005) zameraného na oživovanie hudobných pamiatok domácej i európskej proveniencie 12.-18. storočia. Organizuje a realizuje tvorivé remeselné a hudobné dielne vo svojom Dome regionálnej ochrany prírody i kultúry (DROPiK) v Mojmirovciach. Viackrát vystavoval individuálne i na kolektívnych výstavách na Slovensku i v zahraničí. Žije a tvorí v Mojmirovciach.

Literatúra:

Ponitrie : tradične a netradične / [autori textov Renáta Lelovská ; Zuzana Plesníková, Roman Hraška ; preklad Barbora Šmardová ; fotografie Vladimír Cebo...[et.al.]]. - [1. vyd.]. - Nitra : OZ Mikroregión Radošinka, 2013. - S. [37].

Hudobné obrázky starého sveta / Erika Moravčíková. - Fotogr. In: Veľké Zálužie. - Roč. XIX, č. 1 (2021), s. 26.

Koncert, tancovačka, gajdoši aj bosorky/ (ČE). In: My Nitrianske noviny. - Roč. 24, č. 4 (2015), s. 12.

Tvorivé dielne v dome PaedDr. Róberta Žilíka / Janka Satková-Zoborská. - Fotogr. In: Mojmirovčan. - Roč. XIX, č. 5 (2013), s. 16-17.

Prof. PhDr. Edita GROMOVÁ, CSc.

Dátum narodenia: 22. jún 1954 Topoľčany

Vysokoškolská pedagogička. Po maturite na Gymnázium Eugena Gudernu v Nitre, študovala prekladateľstvo a tlmočníctvo v špecializácii anglický jazyk - ruský jazyk na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Neskôr pôsobila v Archeologickom ústave Slovenskej akadémie vied v Nitre. V roku 1990 sa stala vysokoškolskou učiteľkou, neskôr docentkou a profesorkou na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Od roku 2003 pôsobila vo funkcii vedúcej Oddelenia translitológie. Zaoberá sa otázkami teórie a didaktiky prekladu, prednáša teóriu a metodiku prekladu a vedie prekladové semináre. Je autorkou viacerých monografií, učebníc, učebných textov, štúdií, odborných článkov a recenzií, ako aj viacerých prekladov umeleckej a odbornej literatúry z anglického a ruského jazyka.

Literatúra:

Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 42-43.

Prof. PhDr. Dalimír HAJKO, DrSc.

Dátum narodenia: 5. júl 1944 Mýtna

Filozof, kulturológ, literárny kritik, esejista a vysokoškolský pedagóg. Študoval na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole v Bratislave, filozofiu a slovenčinu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Predtým krátky čas pracoval ako asistent réžie v Československom rozhlasu. Pôsobil ako vedecký pracovník Ústavu

filozofie a sociológie Slovenskej akadémie vied a Ústavu slovenskej literatúry SAV v Bratislave. Viedol literárnokritický a vedecký výskum v Národnom literárnom centre, kde v rokoch 1998 – 1999 pôsobil aj ako poverený generálny riaditeľ. V rokoch 1999 – 2015 pôsobil na Katedre kulturológie a na Katedre všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Na univerzite v Žiline pôsobil ako samostatný vedecký pracovník. Je spolumajiteľom knižného vydavateľstva H & H. Vo výskumnej činnosti sa zameriava najmä na filozofické aspekty krásnej literatúry. Je autorom viacerých monografií z dejín myslenia, vydal niekoľko súborov filozofických úvah o súčasnej slovenskej beletrii, o generačne blízkych autoroch, najmä básnikoch. Popri editorských prácach napísal aj štúdie orientované kulturologicky a nevyhýbal sa sociologickým problémom. Je nositeľom viacerých ocenení a vyznamenaní. V roku 2018 mu bola udelená cena Slovenských pohľadov za Literárnu kritiku a históriu a v roku 2022 získal Cenu World Prize of Humanism (Svetová cena za humanizmus).

Literatúra:

Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 44-45.

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia / Augustín Maňovčík ... [et al.]. - Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov ; Martin : Slovenská národná knižnica, 2001. - S. 130.

Cena World Prize of Humanism profesorovi Hajkovi / Martina Pavlíková. - Fotogr. In: Nás čas. - Roč. XXVI, č. 1 (2022), s. 23.

Prof. PaedDr. Eva VITÉZOVÁ, PhD.

Dátum narodenia: 8. júl 1964 Nitra

Literárna teoretička a kritička, autorka literatúry faktu, vysokoškolská pedagogička. Študovala na Gymnázium vo Vrábľoch, v rokoch 1982 – 1987 na Pedagogickej fakulte v Nitre, odbor slovenčina - dejepis. Po jej skončení pracovala ako asistentka v Ústave spoločenských vied Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. V rokoch 1990 – 1996 učila na Základnej škole v Lehote pri Nitre. Od roku 1996 pôsobila ako vysokoškolská pedagogička a odborná asistentka na Katedre slovenskej literatúry Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Svoj záujem o literatúru pre deti a mládež prejavuje ako kultivovaná recenzentka preferujúca esteticko-etickú stránku literárneho textu i ako literárna teoretička. Píše tiež literárnoteoretické state a recenzie. Je spoluautorkou (s Ivanom Mihálikom) literárno-vzdelávacích a didaktických príručiek Literárne listy pre 4. ročník gymnázií a stredných škôl, ktoré sa využívajú aj ako učebnice. Autorsky prispela do Slovníka slovenských spisovateľov pre deti a mládež.

Literatúra:

Reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006. - S. 256-257.

Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež / zostavovateľ a vedecký redaktor Ondrej Sliacky. - Bratislava : Literárne informačné centrum, 2005. - S. 371.

Doc. Ing. Jozef DVONČ, CSc.

Dátum narodenia: 11. júl 1954 Zlaté Moravce

Verejný činiteľ a vysokoškolský pedagóg. Študoval na gymnázium v Zlatých Moravciach a na Prevádzkovo-ekonomickej fakulte Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. Bol vedúcim odborom na rektoráte. Pôsobil ako odborný asistent a docent na Vysokej škole poľno-

hospodárskej v Nitre. Zastával viacero riadiacich funkcií v spoločnostiach Agroinštitút Nitra, Agrokonzulta Nitra a Agrokomplex - Výstavníctvo a Víno Nitra. Od roku 2006 bol prednostom Krajského úradu v Nitre. V rokoch 2006 – 2018 zastával post primátora Mesta Nitra. Od roku 2007 podpredseda, od roku 2011 predseda, v rokoch 2015 – 2019 prvý podpredseda Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS). Od roku 2012 pôsobil ako predseda Združenia K8. Bol členom Ústrednej rady Akadémie vzdelávania Slovenskej republiky, členom správnej rady Univerzity Konštantína Filozofa a i. Je poslancom v zastupiteľstve Nitrianskeho samosprávneho kraja. Za svoju činnosť získal viacero ocenení. V roku 2013 bol ocenený pamätnou medailou k 20. výročiu vzniku Ozbrojených síl Slovenskej republiky a v roku 2016 bol ocenený predsedníctvom Zoborského skrášľovacieho spolku cenou Zoborská pečať za záchranu ruín kláštora na Zobore.

Literatúra:

Slovenská vlastiveda : Nitrianska župa. 4 / Drahoslav Machala. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2012. - S. 196-197 a 251.

Dvonč: Nitra je najkrajšie mesto. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 19, č. 45 (2010), s. 3.

Primátora Nitry Jozefa Dvonča zvolili za predsedu ZMOS / Ľudmila Synaková. - Fotogr. In: Nitrianske echo. - Roč. 6, č. 20 (2011), s. 4.

Za záchranu ruín kláštora udelili ocenenie Zoborská pečať / (SY). - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXXXI, č. 3 (2016), s. 3-4.

Terézia SLÁDEKOVÁ-ŽILÍKOVÁ

Dátum narodenia: 17. júl 1949 Beladice

Akademická maliarka, výtvarníčka. V rokoch 1970 – 1976 študovala na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave, oddelenie maľby a reštaurovania umeleckých a historických pamiatok. Venuje sa autorskej tapisérii, komornej maľbe a reštaurovaniu. Je autorkou viacerých monumentálnych gobelínov tematicky sa viažucich k Veľkej Morave (napr. opona v kongresovej sále v Agroinštitúte Nitra, gobelín v kaštieli v Beladiciach-Pustom chotári, a i.). Viackrát vystavovala individuálne i na kolektívnych výstavách.

Literatúra:

Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 2005. - 14.: Sh-Sr. - Ostrava : Výtvarné centrum Chagall, 2005. - S. 180.

Farebný svet Terézie Žilíkovej / /kk/. In: Nitriansky hlas. - Roč. 28, č. 20 (19.5.1987), s. 5.

Klíčenie svetla v podaní maliarky Terézie Žilíkovej / Marta Hučková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 33 (1999), s. 13.

Štyria nitrianski umelci / (Im). - Fotogr. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 3, č. 6 (1979), s. 28-29.

Prof. RNDr. Zdenka GÁLOVÁ, CSc.

Dátum narodenia: 25. júl 1954 Nitra

Vysokoškolská pedagogička. Študovala na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, odbor biológia - chémia. Od roku 1978 pôsobí na Slovenskej pôdohospodárskej univerzite v Nitre. Bola vedúcou, v rokoch 2000 – 2002 dekanou Agronomickej fakulty pre výchovno-vzdelávaciu činnosť, v rokoch 2003 – 2010 prodekanou Fakulty biotechnológie a potravinárstva. Od roku 2010 vykonávala aj funkciu prorektorky Slovenskej poľnohospodárskej univerzity pre výchovno-vzdelávaciu činnosť. Vo vedecko-

výskumnej činnosti sa orientuje na oblasť mapovania genómu obilnín na účely determinácie ich genetickej diverzity. Je autorkou vysokoškolských učebníc, vedeckých a odborných monografií, vedeckých príspevkov a patentov. Bola riešiteľkou a spoluriešiteľkou viacerých vedeckých projektov.

Literatúra:

V zrkadle ... jedna z nás / -rch-. In: Poľnohospodár. - Roč. 52, č. 3 (2007), s. 3.

Vizitka : Prof. RNDr. Zdenka Gálová, CSc., prorektorka pre výchovno-vzdelávaciu činnosť. In: Poľnohospodár. - Roč. 55, č. 1 (2010), s. 2.

Prof. PhDr. Jana SOKOLOVÁ, CSc.

Dátum narodenia: 25. júl 1954 Bratislava

Vysokoškolská pedagogička, jazykovedkyňa. Študovala na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov – špecializácia ruský jazyk - anglický jazyk. V rokoch 1978 – 1992 pôsobila na Katedre ruského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty v Nitre, v rokoch 1992 – 1996 na Fakulte humanitných vied Vysokej školy pedagogickej v Nitre. Od roku 1996 bola pracovníčkou Katedry ruského jazyka a literatúry Fakulty humanitných vied. Od roku 2005 vedúca Katedry rusistiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Vo svojej vedecko-výskumnej činnosti sa venuje hlavne oblasti všeobecnej jazykovedy, morfológie a lexikológie ruštiny. Je autorkou viacerých monografií, vysokoškolských učebníc a učebných textov. Publikovala mnohé štúdie v domácich a zahraničných časopisoch a zborníkoch. Bola zodpovednou riešiteľkou a spoluriešiteľkou viacerých vzdelávacích a vedeckých projektov.

Literatúra:

Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 124-125.

Slovenskí jazykovedci : súborná personálna bibliografia slovenských slovakistov a slavistov : (2001 - 2005) / Júlia Behýlová ; Yulia Smetanová;. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 2009. - S. 409-410.

Mgr. art. Veronika GABČÍKOVÁ

Dátum narodenia: 11. august 1969 Žilina

Dramaturgička. Vyštudovala Vysokú školu múzických umení v Bratislave, odbor Divadelné umenie a veda. Pôsobila v Divadle Andreja Bagara v Nitre, v rokoch 1994 – 2016 ako dramaturgička v Bábkovom divadle v Nitre (v súčasnosti Staré divadlo Karola Spišáka). V rokoch 2000 – 2015 bola hlavnou spoluorganizátorkou divadelného festivalu Stretnutie, Setkání, Spotkanie, Találkozás - prehliadky umenia krajín V-4. Od roku 2016 je spoluzakladateľkou a dramaturgičkou Nového divadla v Nitre.

Literatúra:

Snívajte s nami : monografia k 60. výročiu Starého divadla Karola Spišáka v Nitre / Ida Hledíková ; [autorka anglického prekladu Mária Švecová]. - [1. vyd.]. - Nitra ; Bratislava : Staré divadlo Karola Spišáka, Vysoká škola múzických umení, 2011. - 139 s.

Kultúrny a kreatívny priemysel je práca / Lenka Mareková. - Fotogr. In: Radničné noviny. - Roč. 2, č. 11 (2020), s. 18-20.

V divadle i súkromí sa rozdáva deťom / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 17 (2003), s. 5.

Ing. Štefan KOŠOVAN

Dátum narodenia: 20. august 1934 Nitra

Regionálny historik, numizmatik a poľnohospodársky odborník. Študoval na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre a na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave. Po ukončení vysokoškolského štúdia pôsobil ako samostatný projektant v Pôdohospodárskom projektovom ústave v Nitre, neskôr zastával funkciu vedúceho projektanta. V rokoch 1966 – 1971 pôsobil ako externý asistent na Katedre meliorácií na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. Patrí k priekopníkom v aplikáciách krajinskej ekológie pri spracovávaní projektov využívania poľnohospodárskej krajiny. Je odborníkom najmä v oblasti zavlažovania a meliorácií. Projektoval odvodňovacie a zavlažovacie zariadenia, vrátane geodetických prác, technické a biologické rekultivácie, spevnené poľné cesty, výsadbu zelene sadov a viníc, ako aj úpravu malých vodných tokov. Ako amatérsky historik sa prezentoval desiatkou odborných historických štúdií. Svojimi článkami pravidelne prispieval do časopisu Nitra. Je autorom a spoluautorom viacerých publikácií, ktoré sa venujú histórii Nitry. Člen numizmatickej spoločnosti v Nitre. Je nositeľom viacerých významných ocenení a vyznamenaní. V roku 2014 mu bola udelená Cena primátora Nitry - za dlhoročnú angažovanú kultúrnu činnosť v prospech mesta Nitry. Dňa 16. augusta 2021 si prevzal pamätnú plaketu predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja za celoživotné zásluhy a osobný prínos v oblasti pôdohospodárstva, krajinskej ekológie, histórie, publicistiky a verejnej služby.

Literatúra:

Reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006. - S. 177-178.
Nitriansky kraj udelil ocenenia najvýznamnejším osobnostiam / Dominika Cunevová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 30, č. 33 (2021), s. 6.
Vyšla kniha o Nitre. Autor píše aj o 300-ročných dokumentoch, našiel ich / Miriam Hojčušová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 28, č. 12 (2019), s. 6.

Prof. Ing. Marián BRESTIČ, CSc.

Dátum narodenia: 30. august 1959 Šaľa

Vysokoškolský pedagóg. Po ukončení štúdia na Agronomickej fakulte Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre sa v roku 1984 stal interným aspirantom na Katedre fyziológie rastlín a botaniky na Agronomickej fakulte SPU v odbore všeobecná rastlinná výroba. Pôsobí aj ako prorektor pre vedu, výskum a výchovu doktorandov Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Je autorom a spoluautorom monografických prác, vedeckých a odborných príspevkov. Bol riešiteľom alebo spoluriešiteľom viacerých domácich a medzinárodných projektov. V roku 2019 bol finalistom súťaže spoločnosti ESET Science Award v kategórii Výnimočná osobnosť slovenskej vedy a víťazom hlasovania o cenu verejnosti. V roku 2020 získal za svoju prácu prestížne svetové ocenenie Highly Cited Researchers 2020, čo ho radí medzi absolútnu špičku vo vedeckej oblasti Plant and Animal Science (vede o rastlinách a živočíchoch).

Literatúra:

Marián Brestič: Poľnohospodárska veda by mala byť viac viditeľná / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - Roč. 64, č. 3 (2019), s. 3.
Rodák z Močenka so svetovým ocenením. - Fotogr. In: Močenok. - Roč. III, č. 1 (2021), s. 13.

Ondrej SPIŠÁK

Dátum narodenia: 4. september 1964 Nitra

Herec a režisér. Vyštudoval réžiu a dramaturgiu na Divadelnej fakulte Akadémie múzických umení v Prahe. Po absolvovaní školy pôsobil krátky čas v divadelnom súbore AKABAL, ktorý založil v Prahe spolu s bývalými spolužiakmi. V rokoch 1988 – 1990 pôsobil v Bábkovom divadle Žilina, v r. 1990 – 1993 v Štátnom bábkovom divadle v Bratislave, potom v Starom divadle v Nitre. Na začiatku 90. rokov založil spolu s Ferom Liptákom Teatro Tatro, "voľné združenie hercov, režisérov, výtvarníkov, ich manželiek a detí" a stal sa profilovým režisérom jeho inscenácií. V rokoch 2007 – 2014 pôsobil ako riaditeľ Starého divadla Karola Spišáka v Nitre. Spolupracuje so slovenskými, českými i poľskými divadlami. Pravidelne hosťoval aj v Radošinskom naivnom divadle. V polovici 90. rokov 20. storočia začínal režírovať v poľských bábkových, neskôr i činoherných divadlách a na českých scénach. Získal mnohé ocenenia v Poľsku a uznania na rôznych festivaloch. Za réžiu hry Malambo dostal v roku 2007 Cenu poľského ministra kultúry. V roku 2015 získal za réžiu hry Majster a Margaréta pre Teatro Tatro Cenu Nadácie Tatra banky za umenie v kategórii divadlo.

Literatúra:

Snívajte s nami : monografia k 60. výročiu Starého divadla Karola Spišáka v Nitre / Ida Hledíková ; [autorka anglického prekladu Mária Švecová]. - [1. vyd.]. - Nitra ; Bratislava : Staré divadlo Karola Spišáka, Vysoká škola múzických umení, 2011. - 139 s.

Divadlo máme v génoch / Petzer Valo. - Fotogr. In: Slovenka. - Roč. 63, č. 34 (2010), s. 26-28.

Ondrej Spišák úspešný aj za hranicami / - petr -. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 30 (2007), s. 10.

Prof. Ing. Štefan KLEIN, akad. sochár

Dátum narodenia: 6. október 1959 Nitra

Akademický sochár, konštruktér, dizajnér a pedagóg. Vyštudoval dizajnérstvo na Slovenskej vysokej škole technickej, v roku 1990 Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave, odbor priemyselného dizajnu. V roku 1993 absolvoval postgraduálne štúdium na École des Beaux Arts v Saint-Étienne vo Francúzsku. Od roku 1990 pôsobí na Katedre dizajnu na Vysokej škole výtvarného umenia v Bratislave. Sedem rokov tu pôsobil vo funkcii prorektora a v roku 1993 založil ateliér dopravného dizajnu. Ateliér od roku 2007 vedie a koordinuje jeho spoluprácu s vývojovými centrami najvýznamnejších svetových automobiliek. Okrem výchovy mladých dizajnérov sa sám venuje navrhovaniu dopravných prostriedkov a priemyselnému dizajnu. V roku 1990 sa začal zaoberať myšlienkou lietajúceho auta – Aero Mobilu a vo svojej firme pokračuje vo svojej idei v projekte aircar. Je nositeľom viacerých významných ocenení ako Krištáľové krídlo, Rad Ľudovíta Štúra II. triedy za mimoriadne zásluhy o rozvoj slovenského dizajnu a za šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí. V roku 2015 získal Cenu NSK za mimoriadne zásluhy o rozvoj slovenského dizajnu a propagáciu Slovenskej republiky i Nitrianskeho samosprávneho kraja vo svete. V júli 2021 pristálo jeho lietajúce auto AirCar po prvý raz na letisku v Bratislave.

Literatúra:

Slovník českých a slovenských výtvarných umelců 1950 - 2000. - 5.: Ka-Kom. - Ostrava : Výtvarné centrum Chagall, 2000. - S. 199-200.

Aircar preletel z Nitry do Bratislavy za 25 minút / (TASR). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 30, č. 26 (2021), s. 6.

Prof. PhDr. Jaroslav ČUKAN, CSc.

Dátum narodenia: 13. október 1954 Hruboňovo

Etnograf a vysokoškolský pedagóg. Študoval na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, odbor národopis. V rokoch 1978 – 1983 pôsobil ako pracovník národopisného odboru Liptovského múzea so sídlom v Liptovskom Hrádku, v r. 1983 – 1891 Etnografického múzea Slovenského národného múzea v Martine. Od roku 1991 pôsobí na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Je autorom viacerých monografických prác a odborných a vedeckých odborných štúdií. V roku 2010 dostal Cenu rektora UKF v Nitre v kategórii Národné vedecké a edukačné projekty (projekt VEGA) a v roku 2020 získal Cenu Ondreja Štefanka.

Literatúra:

Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 18-19.

Cena Ondreja Štefanka pre prof. Jaroslava Čukana / Ján Válek. - Fotogr. In: Náš čas. - Roč. XXV, č. 3 (2021), s. 20.

Prof. Jaroslav Čukan laureátom Ceny Ondreja Štefanka / Ján Válek. - Fotogr. In: Kontexty kultúry a turizmu. - Roč. 13, č. 2 (2020), s. 167-168.

Žofia MARTIŠOVÁ

Dátum narodenia: 20. november 1934 Handlová

Divadelná a filmová herečka. Vyštudovala herectvo na Odbornom divadelnom kurze pri Štátnom konzervatóriu v Bratislave. Po skončení školy pôsobila v Dedinskom divadle v Bratislave a po sedemročnom pôsobení prešla do Krajského divadla v Trnave. V roku 1965 sa stala členkou Divadla Andreja Bagara v Nitre. Na scéne nitrianskeho divadla stvárňovala najmä zrelé ženy a charakterové postavy. Veľmi často spolupracovala s režisérom Karolom Spišákom a neskôr s Jozefom Bednárikom. Účinkovala tiež vo filmoch a seriáloch. V roku 2009 bola ocenená Cenou primátora Nitry. V roku 2021 získala Cenu NSK za celoživotné zásluhy v oblasti divadelného a filmového umenia a reprezentáciu Nitrianskeho samosprávneho kraja na Slovensku i v zahraničí.

Literatúra:

Divadlo Andreja Bagara v Nitre 70 : 1949 - 2019 / [Miroslav Ballay...[et.al.] ; zostavila Slavka Cíváňová]. - 1. vyd. - Nitra ; Bratislava : Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Divadelný ústav v Bratislave, 2019. - S. 242-243. Kraj udelil svoje najvyššie vyznamenania / (op). - Fotogr. In: Župné ozveny. - Roč. VIII, č. 7 (2022), s. 1-2.

Milan HLŔŠKA

Dátum narodenia: 30. november 1934 Starý Tekov

Redaktor, stavebný technik, dlhoročný vedúci foto klubu v Nitre, fotograf. Študoval na Vyššej priemyselnej škole stavebnej v Bratislave. V roku 1954 začal pracovať v Pozemných stavbách Nitra, najprv v Leviciach, od roku 1957 v Nitre. Neskôr sa stal trvalým spolupracovníkom a dopisovateľom Roľníckych novín a šéfredaktorom podnikového časopisu "Meliorátor". Od roku 1960 sa venuje amatérskemu fotografovaniu. V roku 1966 začal s fotografovaním krojov. Je členom Fotoklubu pri PKO Nitra a autorom vyše tisíc fotografií spevákov

a tanečníkov z rozličných folklórnych súborov. Venuje sa tiež ľudovým tradíciám, výšivkám, medailérstvu, rezbe a ľudovej architektúre. Zúčastňuje sa na domácich a zahraničných fotografických výstavách. Je držiteľom viacerých ocenení. Je autorom obrazovej publikácie "Od Tekova vietor veje" s textom Andreja Chudobu (1984, 2008) o slovenských krojoch. Je spoluautorom aj ďalších obrazových publikácií ako Tekov tancuje a spieva (1972), Cez močenské lúky (2009), spolu so svojou manželkou Anzelmou Hlôšovou : Recepty tekovských starých mám (2013), Recepty nitrianskych starých mám (2014), Recepty močenských starých mám (2021), Recepty starých mám : bylinky (2021), Recepty solčianskych starých mám (2022).

Literatúra:

Čo je typická kuchyňa z okolia Močenku? / (ivn). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. XXVI, č. 11 (2021), s. 8.
Recepty nitrianskych starých mám posypali bylinkami / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 24, č. 2 (2015), s. 12.
S Hlôškovcami v divadle. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 24, č. 1 (2015), s. 12.

Prof. Ing. Jozef BULLA, DrSc., emeritný profesor

Dátum narodenia: 8. december 1944 Bobrovec

Vysokoškolský pedagóg, zootechnik. Študoval na Agronomickej fakulte Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. Počas svojej vedeckej kariéry pôsobil na rôznych pracovných pozíciách. Pôsobil ako vedecký pracovník vo Výskumnom ústave živočíšnej výroby v Nitre, v rokoch 1987 – 2000 bol riaditeľom Ústavu genetiky a reprodukcie hospodárskych zvierat

VÚŽC (dnes Ústav genetiky a reprodukcie hospodárskych zvierat Nitra) a zastával funkciu dekana Fakulty biotechnológie a potravinárstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Venuje sa živočíšnej genetike a šľachteniu zvierat, molekulárnej a fyziologickej genetike. Je autorom a spoluautorom viacerých monografických publikácií, vedeckých, odborných a popularizačných príspevkov. Je nositeľom významných vyznamenaní a ocenení na Slovensku aj v zahraničí. Získal Veľkú medailu Samuela Mikovíniho za celoživotné dielo v oblasti vedy a techniky, Cenu primátora Nitry za vedecko-výskumnú činnosť a reprezentáciu mesta Nitry v zahraničí, Cenu Nitrianskeho samosprávneho kraja za mimoriadne celoživotné zásluhy o rozvoj slovenskej vedy a školstva a za šírenie dobrého mena kraja a Slovenska v zahraničí a i.

Literatúra:

Encyclopaedia Beliana. - Zv. 2.: Bell - Czy. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, 2001. - S. 377.
Ocenili tri osobnosti / (SITA). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 24, č. 46 (2015), s. 7.
Udelili Ceny NSK za rok 2014 / Miloš Bača. - Fotogr. In: Župné ozveny. - Roč. 1, č. 7 (2015), s. 1 a 3.
Úspechy Nitranov boli v minulom roku ocenené / (SY). In: Nitra. - Roč. XXXX, č. 2 (2015), s. 4.

Eva Ava ŠRANKOVÁ

Dátum narodenia: 13. december 1974 Nitra

Chemička, spisovateľka. Vyštudovala strednú školu chemickú. Vo voľnom čase sa venuje písaniu kníh. Je autorkou historických ľudostných románov zameraných na európske dejiny stredoveku napr.: Čas nevinnosti (2011), Izabela : láskou spútaní (2011), Izabela : v tieni Notre-Dame : 1439 – 1454 2 (2012), Hriechy mocných (2013), Život

v hriechu (2015), Anna Šarišská amazonka (2016), Izabela a jej lásky (2018), Izabela... a smrť šeptá o lásce... (2020), Podľa skutočnej udalosti (spoluautorka, 2022). Ústrednou témou jej kníh je láska, ktorú autorka objavuje na pozadí skutočných historických udalostí a krutostí doby. Okrem prózy píše aj poéziu a poviedky. Je členkou Literárneho klubu Janka Jesenského v Nitre.

Literatúra:

Eva Ava Šranková: kniha je duševným priateľom / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vráble. - Roč. XIV, č. 6 (2017), s. 1.

Meno z kalendára... / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 24, č. 50-51 (2015), s. 12.

Stredoveké Francúzsko oživa v knihe o Izabele / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 20, č. 24 (2011), s. 10.

Vrátila sa domov s príbehom lásky, ktorú nezastavil čas / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 25, č. 48 (2016), s. 10.

Prof. PhDr. Eva KAPSOVÁ, CSc.

Dátum narodenia: 19. december 1954 Bardejov

Vysokoškolská pedagogička, vedeckovýskumná pracovníčka, odborná spisovateľka, teoretička výtvarného umenia. Študovala na Strednej všeobecnovzdelávacej škole v Topoľčanoch, v rokoch 1973 – 1978 estetiku a filozofiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Je dlhoročnou vedecko-výskumnou pracovníčkou

Pedagogickej fakulty (dnes Univerzita Konštantína Filozofa) v Nitre. Pôsobí tiež na Akadémii umení v Banskej Bystrici. Špecializuje sa na dejiny a teóriu výtvarného umenia, semiotiku vizuálnej kultúry, estetiku, problematiku interpretácie výtvarného diela. Publikuje v odborných časopisoch. Je autorkou viacerých katalógov k výstavám, na ktorých sa kurátorsky podieľala. Venuje sa prezentácii súčasného výtvarného umenia. Odborne sa zameriava na oblasť metodológie interpretácie výtvarného diela, skúma komunikačné kontexty umeleckých stratégií v súčasnom umení. Spolupracuje s výtvarnými umelcami najmä z nitrianskeho regiónu. Od roku 1989 spolupracuje ako teoretička výtvarného umenia s členmi Združenia N'89. Je autorkou viacerých vedeckých monografií a spoluautorkou slovníka Tezaurus estetických výrazových kategórií (2006).

Literatúra:

Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 56-57.

N'89. Aktuálne tendencie v tvorbe výtvarníkov nitrianskeho regiónu / Eva Kapsová. - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2006. - 164 s

30 rokov katedry výtvarnej výchovy pedagogickej fakulty v Nitre : výstava diel členov katedry výtvarnej výchovy PdF Nitra. - [S.l : s.n., 1988]. - 86 s.

MDT: 015(437.622):929

Názov: Jubilanti v roku 2024: súpis jubilujúcich osobností okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

Zostavila: Mgr. Zuzana Mičúchová

Zodp. redaktorka: PhDr. Ingrid Meňky, riaditeľka
Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre

Vydala: Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre

Rok vydania: 2023

ISBN 978-80-85143-87-4

EAN 9788085143874